

Činnost Etické komise ČMPS na počátku roku 2016

Etická komise ČMPS, která má nyní deset členů, se v letošním roce sešla poprvé 11. ledna. Vlastnímu jednání komise předcházela schůzka věnovaná přípravě nového Etického kodexu, na které byl diskutován návrh preambule a témat jednotlivých kapitol kodexu; návrh připravila Bohumila Baštecká, diskuse k němu se účastnilo osm členů EK. Program vlastního jednání navazujícího na tuto schůzku zahrnoval kromě „technických“ otázek volbu předsedy a místopředsedy EK, společnou práci na aktualizaci Jednacího řádu EK, diskusi o postupu při řešení rozpracovaných stížností a podnětů a rozdělení nově přijatých stížností. Předsedkyní komise byla zvolena Ivana Slavíková, místopředsedou Pavel Michálek. Zpravodaji nových stížností byli ustanoveni kolegové zvolení do EK v říjnu 2015, na přidělených stížnostech v současné době již pracují s konzultační pomocí zkušenějších členů. Komise řeší průběžně v rámci e-mailové konference jak otázky související se stížnostmi a podněty, tak i další agendu. V současné době má rozpracovaných 8 stížností (z toho pouze jedna se týká postupu psycholožky, která je členkou ČMPS, ostatní jsou zaměřeny proti postupům či chování psychologů, kteří členy ČMPS nejsou) a 3 podněty. Počátkem února bylo dokončeno projednávání stížnosti, jejíž anonymizovaný popis včetně stanoviska EK schváleného Radou ČMPS uvádíme v dalším textu.

Stížnost na jednání psychologa v opatrovnickém sporu o dítě

Jedná se o typ stížnosti, kterou Etická komise ČMPS řeší velice často. V tomto konkrétním případě měla stěžovatelka, matka dvou dětí, výhrady především k tomu, že:

- psycholog provedl vyšetření obou dětí pouze na základě žádosti jejich otce, tj. bez vědomí a souhlasu (event. přítomnosti) stěžovatelky, tj. matky,
- postupy psychologa se stěžovatelce zdály být manipulativní, bezohledné, a tak vyústily v psychické problémy dětí (které ale nebyly ve stížnosti upřesněny).

Psycholog spolupracoval s EK ČMPS, písemně se vyjádřil k jednotlivým bodům stížnosti. EK byla informována, že v dané kauze psycholog provedl vyšetření dětí i obou rodičů před třemi lety v rámci soudem stanoveného znaleckého posudku a soud pak rozhodl o střídavé péči, se kterou stěžovatelka nesouhlasila. V r. 2015 provedl psycholog vyšetření dětí pouze na základě žádosti otce - jako kontrolu stavu od doby znaleckého posudku. U tohoto kontrolního vyšetření dětí matka již přítomna nebyla, neboť nebyla ze strany otce dětí ani psychologa informována o plánovaném termínu vyšetření dětí. ***EK ČMPS konstatovala, že v situaci opatrovnického sporu o dítě je vhodné, aby psycholog při vyšetření pracoval vždy s oběma rodiči a to i v případě, kdy se jedná o kontrolní vyšetření na žádost pouze jednoho z rodičů.***

Nelehká situace vyostřeného opatrovnického sporu je vždy mimořádnou zátěží pro oba rodiče i pro jejich děti. Pro zdravý vývoj dětí je důležitá spolupráce obou rodičů,

kteří mají stejnou rodičovskou odpovědnost, zejména když mají děti svěřeny do střídavé péče. Toto rozhodnutí soudu je nutno respektovat, jak ze strany rodičů, tak i ostatních participujících subjektů (OSPOD, psycholog apod.). Zejména psycholog by měl oba rodiče vybízet k vzájemné spolupráci a snažit se dle svého nejlepšího vědomí a svědomí jednat ve prospěch dětí. Současně ale psycholog může provést vyšetření i bez souhlasu jednoho z rodičů, pokud je o vyšetření požádán pouze jedním z nich ***a je to v zájmu dětí***. V dané situaci, kdy se jednalo o kontrolní vyšetření, však měl psycholog informovat druhého rodiče o realizaci psychologického vyšetření a požádat ho o spolupráci, tak jak tomu bylo při soudně znaleckém vyšetření.

EK ČMPS tedy konstatovala, že šetření prokázalo částečné porušení Etického kodexu ČMPS ze strany psychologa, konkrétně čl. 1.2, který stanoví, že psycholog: *„Má zachovávat takové postupy, které by neumožňovaly zavádějící interpretace jak jeho kvalifikace a dovedností, tak i postojů.“* Tím, že psycholog vyšetřil děti bez souhlasu a bez přítomnosti druhého rodiče, zvolil postup, který je sice možný, ale u nepřítomného rodiče může zpochybňovat jeho nestrannost. Nicméně EK ČMPS po podrobném prošetření celého případu neshledala, že by postup psychologa byl manipulativní a bezohledný.

Za Etickou komisi ČMPS: Ivana Slavíková a Václav Holeček